

sity Dąbkowski referát o této otázce. Jeho výklady však nejsou pouze věnovány studiu historickoprávnímu, nýbrž badání v dějinách právních vůbec. Poněvadž pak v řadě bodů se stýká s otázkami i u nás aktuálními, není jeho výklady nezajímavé čísti. Dąbkowski vyzdvihuje důležitost znalosti právních dějin po stránce poznání právního vývoje, klade proto důraz na čtení a studium pramenů, nezbytnost pátrání v historii recepce cizích práv, zejména pokud jde o právo městské a pod. Proto navrhuje zřízení ústavu pro právní polskou historii a organizaci vydavatelské práce. Jest tu s povděkem vzpomenouti, že Dąbkowski uskutečňuje tuto svou myšlenku ve svém semináři. Stýská si sice do špatného stavu právní historie polské pro nepřejícnost a nepochopení určitých kruhů, ale co bychom měli říkati u nás, kde nejsme ani na počátku uskutečnění svých tužeb. Č a.

Rafacz Józef, Dawny proces polski. Warszawa 1925. Str. 132. Profesor varšavské právnické fakulty vydal dějiny polského procesu. Jest to dílo podivuhodné, protože je především prvé svého druhu a za druhé, protože je výsledkem dlouholetého studia. Autor uložil v tomto dílu bohatství svého studia pramenů vydaných i archivních. Na podkladě tomto mohl přistoupiti ku sepsání díla, které je systémem polského procesu. Autor použil tu veškeré monografické literatury. V některých však kapitolách práce autorova je prvé zpracováním. Autor sleduje otázku přehlednosti a jasnosti upustiti od všech kritických poznámek a úvah. K některým sporným otázkám slibuje napsati samostatné monografie. Systém jeho je velmi jasný právě tak jako vyjadřování v jednotlivých kapitolách.

Dílo skládá se ze čtyř částí. Z úvodu, kdež uvedeny jsou zásady a předpoklady procesu polského. Ve druhé části autor probírá soudy a osoby soudní, ve třetí jedná o stranách a jejich zástupcích. Ve čtvrté konečně uvádí jednotlivé řízení před soudem. Zvláště v této poslední části rozvinuto je celé procesní řízení. Autor nejprve mluví o půhonu a jeho vývoji a náležitostech, pak o příčinách odročení procesu. Obrací se potom k samotným rokům, probírá jednotlivé druhy a líčí pravidelný běh procesu. Další oddíl věnován jest vyličení rozsudku, další prostředkům právním proti rozsudku. Konečně vyličená tu exekuce a soudní poplatky.

Autorovo líčení vztahuje se na celý dějinný vývoj polského procesu od prvních počátků až do zániku říše. Největší pozornost věnována jest století 16., méně počátečnímu vývoji ve stol. 13. U některých zřízení procesu toho přímo postrádáme, protože bylo by u nich třeba vysvětliti geneticky vývoj a také původ. Ale stručnost autorovu lze si vysvětliti pojetím celého díla, které chce podati systematické vyličení celého polského procesu.

Dílo autorovo vyplnilo velkou mezeru ve vědecké literatuře polské. Maně se nám vtírá otázka, kdy se tak stane v právu českém. Rr.

Dr. Richard Horna: Několik kapitol z dějin údělných knížat na Moravě. Příspěvek k ústav. dějinám moravským do konce XII. stol. — Bratislava 1926. Knih. práv. fak. sv. 14. 8°. Str. 51. 18 Kč. — Spis Hornův nechce býti, jak ani v předmluvě by se nemusilo zvláště vytýkati, uceleným pojednáním, nýbrž pouze jak už z titulu vysvítá, řadou jednotlivých kapitol tu delších, onde kratších, majících zpracovati monograficky látku jistě nemálo zajímavou a také po stránce právněhistorické vděčnou, totiž úděly moravské. Kromě úvodu pojednávajícího povšechně o instituci údělných knížectví, je to celkem 8 kapitol. První mluví o počátcích údělných knížectví a počátcích správy na Moravě, druhá zmiňuje se o Břetislavovu rozdělení Moravy, třetí o postavení morav. údělných knížat vůči velkému knížeti pražskému, 4. kap. vypočítává demonstrativně několik ukázek z titulů údělných knížat, 5. nadhazuje otázku dvora a centrálních úředníků,